

Sygn. akt II CSK 77/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa B. Z.

przeciwko A. w W.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 sierpnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 1 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania  
i zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 3.600 (trzy  
tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania  
kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powódki B. Z. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 października 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Sformułowane w skardze pytania nie spełniają wymagań stawianych zagadnieniom prawnym. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepełnione analizą stanu faktycznego sprawy nie zawierało bowiem argumentów, które świadczyłyby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych.

W odniesieniu do pytań sformułowanych na tle zastosowanego w sprawie art. 5 k.c. należy ponadto zaznaczyć, że przy odwoływaniu się do nadużycia prawa podmiotowego, sądom pozostawiony jest znaczny margines swobody w ocenie, czy dane zachowanie pozostaje w granicach prawa podmiotowego, czy też stanowi jego nadużycie.

Jednocześnie, kwestie wskazane przy sformułowanym - we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania - istotnym zagadnieniu prawnym powinny pozostawać w ścisłym związku z zastosowanymi w sprawie przepisami, ponieważ tylko wtedy będą one mogły być przedmiotem merytorycznej oceny skargi kasacyjnej w razie jej przyjęcia. Konstrukcja skargi kasacyjnej takiej możliwości nie stworzyła, bowiem podniesione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zagadnienie „wzajemnych relacji pomiędzy przepisami warunkującymi udział danej osoby w przetargu ograniczonym organizowanym dla rolników indywidualnych” stanowiło jedynie jeden z argumentów powołanych przez Sąd drugiej instancji i nie przesądziło o zastosowaniu art. 5 k.c.

Już tylko ubocznie należy wskazać, że zarzut mający uzasadnić naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. nie mieści się w zakresie normy wyrażanej przez ten przepis. Uzasadniając naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. autor skargi wskazał na „przekroczenia wskazanego w apelacji pozwanej zakresu zaskarżenia wyroku Sądu pierwszej instancji, w części dotyczącej uznania przez Sąd Apelacyjny, iż w niniejszej sprawie, nawet gdyby nie podzielić zarzutu naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 5 k.c., to i tak słusznym jest prezentowane przez pozwaną stanowisko w zakresie nieuiszczenia przez skarżące ceny (...), co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez przyjęcia, iż niezależnie od podnoszonego przez pozwaną w jej apelacji, zarzutu naruszenia art. 5 k.c., ewentualnym powodem oddalenia powództwo było istnienie, wskazanych powyższej, okoliczności przemawiających za brakiem zasadności roszczenia...”. Zgodnie z art. 378 k.p.c. granice apelacji są

wyznaczone przede wszystkim granicami zaskarżenia, a podniesione w niej zarzuty oraz jej wnioski podlegają rozważeniu przez sąd drugiej instancji. Wskazane w skardze uchybienie nie zostało zatem powiązane z właściwym przepisem, co z uwagi na związanie Sądu Najwyższego podstawami skargi kasacyjnej (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.) uniemożliwiłoby rozpoznanie tego zarzutu.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz § 6 pkt 7 zw. z 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).